

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Încă 1000!

(=) Precum am amintit scurt în numărul nostru 96, ministerul r. ung. de culte și instrucțiune publică, și-a pus de gând să mai norocască țera cu 1000 de școli populare de stat!

Din considerații financiare însă, fiindcă nu poate să le înființeze pe toate odată, le-a împărțit pe ani, și are nădejde, ca în cinci ani să le vadă pe toate răsărite ca din pământ și funcționând! În anul școlar viitor va organiza deja 200 din ele.

Și dl ministru de resort, precum semnală chiar organele sale oficiale, va fi cu deosebită atenție în primul rând la comunele, unde elementul maghiar e în „minoritate”, și lipsește școala cu limba de propunere ungurească; apoi la comunele, unde elementul maghiar e în majoritate, lipsește însă o școală „bună” populară; precum și la comunele unguresci, cari din propria putere nu pot susține școala, și în fine la acele comune nemaghiare, cari înșile cer școală de stat.

Ministrul are deja adunate datele în acest obiect. Cele două sute de școle, ce sunt proiectate pentru anul viitor, vor avea 300 posturi învățătoresci.

Salariile acestor învățători vor atinge suma de 200.000 fl. Pentru ajustarea școlilor se vor cheltui 48 000 fl.!

Cu alte cuvinte, ministrul va înființa școlile de stat unde îi va plăcea! În comunele unde elementul maghiar e în „minoritate”, el va înființa școală de stat, fiindcă acest element prețios lui, e în „minoritate” și dăruie il ajută să crească mai mare; unde elementul maghiar e în „majoritate”, o înființează fiindcă e în „majoritate” deci cu atât mai virtos are înțeles și se plătesce, ca dăruie il va ajuta să fie azi-mâne singurul element!; ăr în comunele pur nemaghiare, unde nu are „element” deloc, le înființează ca să-și creeze iubitul element...

Scurt: unde numai îi ajung parale, face școli de stat, căci pretexte pentru înființarea lor se află.

Iar ca să fie păstrate aparențele, cel puțin aparențele, de dreptate, ministrul spune că printre nemaghiari înființează școlile acolo, unde comunele înșile le cer.

Ca-și-cum noi și totă lumea n'am ști, că dacă ministrul și-a pus pe o comună ochii și n'are în ea „element” care s'o ceară, are organe politice, cari eserciază o influență grozavă, prin momeli ori intimidări a poporului, cât ori-unde poate face să-i „cără” școală „de stat”, — și atunci de acolo e zgonită la sigur școala confesională!

În fața acestui asalt sistematic, îndreptat evident contra școlilor confesionale, între care dăruie în prima linie contra scumpelor noastre școle confesionale greco-orientale române, — nu putem din de-ajuns pune iarăși și iarăși la inima preoților și inteligenței noastre dela sate să lucreze cu toate puterile sale și în desăvârșită bunăînțelegere, într-o capacitate poporul asupra însemnătății școlilor confesionale

naționale, arătându-i folosul cel mare ce-l are poporul, dacă în mijlocul lui funcționează școli de-ale lui, și din contră paguba culturală și națională ce o are, când scăpând din mâni aceste școli, s'au incubat în locul lor școli cu limba de propunere străină și cu duh străin!

Să-l capateze, prin urmare, pe popor, ca acolo unde inspectorul reg. ung. va veni și va dice: școala nu v'e corespunzătoare, și de nu faceți alta, pe asta vi-o închid: poporul se jertfescă ori-cât, numai să-și păstreze școala confesională!

Că de ne-om pune în póră și nu vom face, să nu credem că inspectorului ori statului îi facem supărare! Din contră! Ei chiar asta o doresc și se bucură dacă poporul nostru nepriceput dice: „Nu mai fac, nu pot, fă-mi tu statute!”..

El își face, dar părerea de reu nu pe el, ci pe noi toți, cărturari și popor, are să ne ajungă, și nu peste mult, în urma alor astfel de „nu mai vréu!”

Și noi avem multe cuvinte, arătate repetit și luminoase în colónele acestei foi, pentru a fi cu rezervă, cu mare rezervă, față de școlile „statului”, și a fi jaluzi de scumpele noastre școle confesionale române!

Dar chiar când alte deci de motive n'am avea, motive cari de cari mai puternice, ca apărători ai credinței și bunelor moravuri în popor, cum se nu fim cel puțin cu rezervă față de niște școli, a căror spirit se reoglindește de pildă în organul învățătorilor dela școlele de stat, în „Néptanítok Lapja”?

Acastă fôie condusă de frunțașii învățători de stat și de profesori, se trimite tuturor școlilor lor din țară, de stat ori private, cu scopul, ca spiritul de care sunt cuprinsi conducătorii acelor școle să se reverse, prin fôie, și asupra învățătorilor confesionali ce ar ceti-o, ăr prin ei și asupra școlilor lor.

Iar că de ce spirit sunt străbătuți acești propagatori ai „culturei”, d. e. față de religie, de credință, de această eternă și singura bază sănătoasă, pe care stând societatea omenescă poate înainta spre bine și n'ue amenințată de o degenerare urită, — au tradat-o acei domni într'un număr mai recent al numitei foi. Fiind vorba despre dispozițiile ce Americanii le-au făcut în insula Cuba, după ocupare, numita fôie scrie în numărul seu 35, din August:

„Sistarea instrucției religioase și induirea ca limba engleză (ca limba a statului Uniunii) să se învețe ca studiu obligat, au fost dispozițiile cele dintâi, cari practici Americanii le-au introdus pe insula Cuba după cucerirea ei, semn, cât de mare însemnătate aseriu ei educației populare. Cu privire la sistarea instrucției religioase avem să observăm, că în patria clasică a libertății religioase, în statele unite americane, nu se învață religia în nici o școală publică, de ore-ce această, ca o datorință a conștiinței, o lasă în grija părinților”.

Au nu este această o evidentă aprobare a măsurii luate de Americanii cei „practici”? Hotărit da! Fôia oficiosa a învățătorilor dela școlele de stat maghiare, numai cât nu o spune verde: Așa se facem și noi ca „practici” Americani; afară cu religia

din școală și haid cu limba „statului” în locul ei!

Ei bine, de școli în fruntea căroră stă un corp învățătoresc, cu astfel de idei și porniri față de religie, fălăscă-se cine poate, noi dicem: să ne ferim cât numai putem, și să susținem cu totă tăria sfintele noastre școle adumbrate de duhul religiunii, a creștinismului, a iubirii de D-zeu și de neam, căci vai are să fie de popor, de țară chiar, când astfel de idei „moderne”, „practice”, cода veacului, vor străbate prin școle în masa mare a poporului!

Acesta e punctul în care, mai ales ca în ori-care altul, vedem noi superioritatea școlilor noastre confesionale față de școlile statului, căci școlile noastre tot mai stau sub influința și supravegherea moralizătoare a sfintei biserici, pe când cele ale statului stau mai ales sub înrîurire, oficială ori socială, a laicelor organe de stat, cari la ori-ce se gândesc, numai la cultivarea religiosității celei-ce dă pe cei mai buni cetățeni, nu!

Organul frunțaș maghiar „Budapesti Hirlap” a ajuns deja să strige, dîilele acestea:

„... întrebăm uimiți, ce va deveni lumea, dacă creșterea tinerimei va continua a înainta în neconfesionalism și imoralitate pe acele căi, care fac din tineri avântați în teorie, anarhiști în practică? A sosit timpul, ca să ne gândim la o altă creștere a tinerimei”.

Pe cine privesc ore aceste cuvinte ale diarului maghiar? Noi credem că foarte de aproape pe „practicii” și „înaintații” cari cu atâta cutezanță laudă pe Americanii cei-ce au eliminat religia din școli!

Ale noastre școle și ai nostri profesori ori învățători confesionali, nu pot fi subsumați între cei-ce contribuie la creșterea tinerimii în neconfesionalitate și imoralitate. De aceea să ținem la ei!

Și de aceea strigăm noi iarăși și iarăși preoților și poporului nostru: observați și înțelegeți folosul cel mare al școlilor confesionale și puneți-vă totă puterea într'un înmulțirea și înflorirea lor, încungurând pozițiile penibile când pentru un motiv ori altul, statul se ve pótă dice: vi-o închid și v'e așez una de-a mea, „de stat”, din cele 200 ori 1000 ce am de împărțit printre voi.

Spionagiu rusesc la noi? De e să credem diarelor pestane dela 29 Sept. apoi propunerea de „desarmare” a Rusiei apare în lumină tot mai stranie. Să spune anume, că Țarul ar fi însărcinat pe unul dintre cei mai probați spioni, pe Warsawsky, să cerce să pună mâna pe planurile de mobilizare în timp de războiu ale armatei austro-ungare, precum și pe condițiile de contract încheiate cu liferanții pentru armată.

Dar, dic diarele, guvernul din Pesta a fost avisat despre această și a dat deja ordin ca Warsawsky să fie numai decât arestat unde se va întâlni în țară la noi.

Contra lui „Néptanítok Lapja”, Cetim în „Magyar Állam”, de Dumineca trecută (25 Sept. n), următoarele:

„O hotărîre. Oficiosa pedagogică a guvernului maghiar, „Néptanítok Lapja” își arată liberalismul seu incarnat printr'un articolu cu tendințe de-a elimina din școle studiul religiunii, urmând credincios cunoscutul principiu socialist: „Religion ist Privatsache”... Din discuția ce s'a iscat nainte cu câțiva ani asupra propunerii unui tiner profesor de școle medii, de a să înălțura studiul religiunii din școlele medii, „Néptanítok Lapja” ar fi putut se învețe, că sunt teorii cari deja în sine sunt primejdioase, stupide, dar dacă s'ar mai și realiza, ar fi un blăstăm asupra întregii societăți! Așa e și declarea religiunii de „afacere privată” sau „familiară”, și de aceea cu respectuosa aprobare publicăm hotărîrea protopresbiteratului de Kony, diecsa Győr-ului:

„Membri scaunului protopopesc al protopiatului Kony, adunați în Szővénhyaza (comit. Győr) la 15 Sept., cu indignațiune au luat cunostință despre acel fapt posomorît, că fôia susținută de guvern și trimisă gratuit tuturor școlilor populare, „Néptanítok Lapja”, ține predarea religiunii în școală de superfluă, iar eliminarea ei din școală, ca un lucru de dorit, practic. Preoțimea tractului Kony față cu această ține aceea de dorit, ca ilustritățile lor domnii episcopi, să opréscă simplul din toate școlele catolice de sub ocărnuirea lor, această fôie!”

„Tribuna” în elementul său.

Morbul greu de care suferă de 4 săptămâni Escelenția Sa Metropolitul nostru, așa se vede este binevenit prilej pentru existențele dela „Tribuna” ca să-l insulte în modul cel mai necuviincios.

Drept pretext se ia în „Tribuna” Nr. 200 din 15/28 Septembrie, un articol din „Budapesti Hirlap” în care s'a accentuat, că adresa de condolență a Escelenției Sale în numele bisericii noastre către Maiestatea Sa, din incidentul trecerii din viață a Maiestății Sale Reginei, este scrisă unguresce și că în text nu ocură decât expresiunea „Regină”.

Limba în care s'a adresat Escelenția Sa către Majestatea Sa, este aceea în care s'a adresat totdeauna biserica noastră către Tron dela crearea articolului de lege 44 din 1868 încóce, precum dovedesc protocoalele noastre sinodale și congresuale, și credem că și prelații confesiunii greco-catolice tot asemenea au purces, deși „Tribuna” nu-și aduce aminte de ei.

Nici în această privință, nici din dreptul public al Ungariei, nu sunt chemați savanții bărbați de stat dela „Tribuna” să dea lecțiuni Metropolitului nostru.

„Tribuna” a luat act și de adresa Preasfântei Sale Episcopului Radu din Lugos tot din acel trist incident.

N'a eruat că în ce limbă a fost redactată acea adresă?

Multă răință și mare patimă trebuie să stăpânescă pe asemenea ómeni.

Pe aiurea și pe la noi.

— După conferențele învățătoresci —

În unele dări de seamă despre conferențele învățătorilor noștri, s'a ridicat și plângerea, că populațiunea orașului în care s'au întrunit, a rămas absolut rece și indiferentă atât față de conferența însăși, cât și de învățătorii singuratici, ca oșpeți. În deosebi membrii conferenței dela Deva s'au plâns de asta, și nici nu numai ăstan ci și anul trecut (când ca Reuniune s'au fost întrunit acolo).

E trist acest indiferentism și discursiator pentru sormanii pionieri ai culturii în poporul nostru. S'ar putea multe spune asupra lui. Ne vom mărgini însă a arăta simplu, cum e în această privință pe aiurea, față de cum e pe la noi.

De-odată cu conferențele dela noi, s'au ținut și conferențele institutorilor (învățătorilor) în România. Ne-a căzut din întâmplare în mână un raport despre o atare conferență, despre cea din Galați. L'am aflat într-o foie din București. În el se spune:

Sfârșindu-se conferințele institutorilor (învățătorilor) din județul Covurluiu, Primăria din Galați a oferit corpului didactic primar urban și rural din acel județ un banchet.

La banchet au participat însă și persoane străine de corpul didactic.

Au participat anume dnii: Zorilă, d-rul Galin, Moșoiu, Catina, etc.

Aci s'au ținut apoi mai multe discursuri.

Era frumos să vezi pe Zorilă, Moșoiu, d-rul Galin, Catina, vorbind corpului didactic despre datoriile lui, despre bine-facerile instrucției, despre moralitate, etc.

Ei, nu-i așa, că altfel e pe aiurea ca pe la noi? De n'avem puțină primăriilor cu datul de banchete costisitoare, avem alte moduri și chipuri, de-a ne primi învățătorii și a-i omeni o ăi-două, cât stau între noi înse...

REVISTĂ EXTERNĂ

Italia și propunerea Țarului.

Foia „*Italie*” comunică răspunsul Italiei la propunerea de desarmare a Țarului. Răspunsul e adresat ambasadorului Italiei la Petersburg. Guvernul — spune răspunsul — a studiat temeinic nota contelui Muraviev.

Fără îndoială problema învălăvă dificultăți. Chestia desarmării cuprinde și alte chestiuni, asupra cărora diferite opinii nu se vor pute uni, și cari dacă se vor supune desbaterii conferenței, ar pute da ansă la urmări nedorite. Guvernul Italiei însă crede a fi cu puțință învingerea dificultăților. E destul, dacă programa conferenței se va alcătui așa, ca ori-ce chestie, care nu privesce opera păcii, și ar pute periclită rezultatul ei, să fie eliminată din discuțiile conferenței. În răspuns guvernul italian roagă pe ambasadorul său, să comunice contelui Muraviev, că a primit invitația guvernului imperial de a participa la conferență și va lucra din răspuțeri, ca întreprinderea să ducă la sfârșit norocos! Răspunsul e iscălit de ministrul de externe.

Procesul Dreyfus pe pragul reviziei.

În 26 Sept. n. consiliul de miniștri din Paris sub presidenția prim-ministrului Brisson, a hotărât revizia procesului Dreyfus.

Ministrul de justiție Sarrien a tras pus actele curții de cassatie, cu îndrumarea de a studia cauza.

Pe căpitanul deportat voiesc a-l încunoscinița gradat despre întorsătura întâmplată în sörtea lui, nu cumva vestea sosită deodată, să-l coste viața. De-aceea se spune, că guvernul va permite să se telegrafeze lui Dreyfus câte ceva și că soția sa să pötă să-l cerceteze pe Inzula Dracului.

Scrisore din Budapesta.

— Un proces regretabil. — Câteva reflexii. —

Luni, în 26 l. c. a decurs la tribunalul de aici pertractarea finală în procesul d-lui avocat Rubin Patia, intentat diariului „*Budapesti Napló*” pentru calumnie. În Ianuarie a. c. diariul pomenit publicase o notiță, în care sub titlul „*Atentat valach*”, dicea, că omenii „*Ligei*” în frunte cu Rațiu și Lucaci, au ținut un conveticul în Brașov și au hotărât, ca din nou să rescăle pe Români. Spre scopul acesta și în casa lui Patia din Alba Iulia, a fost o adunare, în care s'a hotărât, ca renumita „*Proclamare*” sosită din București — din care 18,000 de exemplare s'au confiscat — din nou să o strecore și împartă, iar cu redactarea unui memorandum, s'a îndreptat Patia.

Presa românească a respins acusa nedreptă, pe care diaristica maghiară a ridicat-o asupra poporului nostru, atribuindu-i năsuințe revoluționare.

Dl Patia pe dreptul a încredințat notița respectivă, dându-i-se astfel ocaziune, ca în fața juraților și a tribunalului să demascheze procedeul mincinos al diaristicii maghiare. Dl Patia însă nu s'a prezentat la pertractare, ci a lăsat să fie reprezentat prin dl avocat Dr. Titus Babeș, om tiner, cu trecut de un an pe terenul advocației, care l'a reprezentat, dar nu l'a apărat.

Fiind acusatul redactorul răspunător al lui „*Bud. Napló*” jidan, președintele „*l*” face atent la dispoziția legii, în sensul căreia având în ziua aceea sărbătoare, nu e obligat a sta înaintea judecătoriei. Acusatul, Braun Sándor, absolvent de jură, pedepsit de 2 ori pentru corupere, se declară fără confesiune, prin urmare pertractarea — pöte merge! Ca apărător a figurat șef redactorul numitei foi, Vészy Lószef, un prototip de jidan maghiarizat, care s'a folosit de un limbaj impertinent, cum n'ai putea crede!

În actul de acasă, d-l Patia respingend atributul de trădător de patrie, cere satisfacție precum și pedepsirea redactorului.

Președintele întreabă pe apărător, dacă are vre-o observare față de actul de acasă.

Apărătorul Vészy spune, că d-l Patia în actul de acasă a comis o necuviință, acsând și calumniind însuși. Dacă aș voi, dice, să caracterizez procedura d-sale, atunci v'as putea dovedi din trecutul D-lui Patia, cumcă acest maghiarofag agent național, cu intențiune păseste cu cismeile pline de tină în sala justiției maghiare. Cere ca tribunalul să pedepsască pe d-l Patia, pentru necuviința acăsta, ăr actul de acasă să-l transpună la camera advocației competente, pentru a porni și ecrctare disciplinară în contra lui!

Toți ne așteptam acum la strălucitul pledoară, prin care dl T. Babeș, își va face intrarea triumfală în viața publică de avocat. Dar d-sa, — fără multă vorbă, — cere simplu pedepsirea acusatului.

Urmăz Vészy, care în primul loc se simte dator a mulțumi înaintea publicității d-lui apărător pentru pledoarul d-sale „ținut într'un ton liniștit și plin de demnitate”. Arată apoi un Calendariu edat în București, care pörta titlul: „Pentru toți Români”, și în care dl Patia e în șirul martirilor.

Eată dl Patia, ca reprezentant al ideii unității tuturor Românilor atentând la unitatea statului maghiar! Deci să nu fie așa de sensibil, când trădător de patrie este numit, acel dl Patia, a cărui acasă cu stil de surugiu și cu un gust de crăsmă, ați audiat-o. (În original: „a kinek korcsmaizú kocsis stílusu vádlevelét hallották”, din care a transpirat mirosul de rachiu și care e o necuviință față de statul maghiar, de justiția maghiară, și față de națiunea maghiară! Dl Patia se simte ofensat în patriotismul și onörea d-sale? Aici însă nu este vorbă de acelea. Aici e vorbă de o reclamă agitatorică și infamă a unui ordinar seducător a poporului; (În original: Itt szó van egy közönséges népimónak ezudar, izgató reklámjáról.) N'am atacat pe dl Patia, ca să facem reclamă ziarului nostru, pentru-că noi ziariștii maghiari nu trăim din carnea perfidilor agitatori valachi, trași pe scaunul de măcelărit. (În original: mi magyar ujságírók nem

élünk a mézarszékre vitt perfid izgatók husából).

Și așa mai departe aproape o oră întrăgă, înjurând și insultând în chipul cel mai murdar posibil.

Mulțimea aplaudă, iar insultele aduse dlui Patia, partidului din care se crede a face parte, și cari și pe noi ne-au atins — nime nu le respinge. Un înădușit murmur de indignare s'aude. Erau vre-o cați-va universitari români, cari au rămas seârbiți de limbajul vulgar al ovreului și totodată indignați de nepăsarea aceluia, care a înscenat procesul!

Jurații se retrag și în numele patriotismului maghiar unanim absolvă pe Braun Sándor.

Astfel s'a stiftit acest regretabil pocos, care judecând după chipul cum a decurs, mai bine era, dacă nu se întâmpla. Am dori să știm, și bine ar face dl Patia dacă ne-ar spune, ce a voit d-sa când a înscenat procesul? A voit să ne procure dureroasă ocaziune de-a mai auzi insultele, — pe cari ăilnic le cetim în foile ovreiesci, — fără de ale para măcar? Pentru-ce nu s'a prezentat, ca cu demnitate să-și apere onörea personală și vaza poporului, din care face parte? De mult se atentă — din partea noastră — la credința și loialitatea poporului nostru, atribuindu-i tendințe revoluționare: pentru-ce nu s'a prezentat, sau pentru-ce nu a lăsat să fie reprezentat prin un apărător capabil de a răsfrainge calumniile aceste?

Noi, cei din Budapesta, indignați regretăm cazul.

Dutzu.

Din ROMÂNIA

(Intörccarea Familiei Regale).

MM. LL. Rșgele Carol și Regina, împreună cu A. S. R. principesa Maria, au sosit la Sinaia, Vineri în 29 Sept. n. la örele 8 dimineța, venind din străinătate.

A. S. R. Principele Ferdinand a întâmpinat pe Majestățile Lor și pe Augusta Sa Soție, la Predeal.

Primirea oficială a avut loc în gara Sinaia.

(Febra tifoidă) merge crescând și ia proporții epidemice în București.

Pe ăiua de 26 Septemeri n. s'au constat 16 cazuri noi de febră. În total sunt 62 de cazuri în Capitală.

Sunt mari temeri că epidemia va lua proporții ca și în anul trecut.

(Statuul lui Bolintinean) Mai mulți locuitori din comuna Bolintinu și din vecinătate, vedënd că statuul lui Dimitrie Bolintineanu e aproape ruinat, au decis repararea ei. Vor ruga primăria Capitalei de-ale veni în ajutor cu 8000 lei, pentru întâmpinarea cheltuielilor necesare.

„Diua lungă”.

(„Iom- Kipur”).

În „*Magyar Allam*”, diar maghiar catolic, ce apare în Iudapesta, dela 28 Sept. st. n. cetim următoarele:

Cine a privit eri cu ochi creștinesci dealungul stradelor capitalei maghiare, s'a putut îngrozi de perspectiva ce i-o dădea mulțimea prăvăliilor închise și a jidanilor ce sërbaui! Chiar și în centrul orașului abia se găseau câteva uși de prăvălii deschise, ăr în suöurbii dealungul străăilor, uși închise vesteau pretutundeni, că în ăiua de „*Iom-Kipur*” în Budapesta, ca într'un oraș curat jidovesc, „pausăză” circulația. E caracteristic, că și la poarta centrală s'a simțit sărbătörea jidovescă, căci ăiua întrăgă abia s'au aflat cați-va, cari se mērgă să pună epistole ori pachete.

Jidöirea capitalei înaintăză de cățiva ani în astfel de proporție, că și statistica a trebuit să mintă, tăinuind cu miile pe locuitorii jidovi, și astfel s'a întâmplat, că statistica vorbesce numai de 22% de jidovi pe când ăiua de „*Iom Kipur*” a arătat, că ău pöte jumătatea Pestei e deja jidovescă! Că comerciul, industria, interprinderile mari, institutele de bani, presa și celelalte cariere, stau aproape exclusiv sub influința jidovimei, — asta o scie

fiecare. Dar ca pe strade întregi să nu se afe vreun negustor seu industriaș creștin, era aproape cu neputință chiar și de închipuit.

Măcar ce mai nime sonore unguresci strălucesc asupra acelor uși de prăvălii încheiate, că omul e aproape să-și închipue lângă ele buzduganul, pecând ău numai cuțitul de șachter e legat de ele, cu care rătăză capetele averii moștenitorilor creștini ai țării!

Ori-cât de drag pöte să-i fie spiritului „liberal” monopolul dobândit în viața economică, dar rolul jidovimii e o primejdie seriösă pentru Ungaria, mult mai seriösă, de cum era östea străină, ce inunda țara, în lumea labanților, pentru-că rassa acăsta (de Jidani), decă ađi e „maghiară”, decă primesce numele unguresci, mäne pöte iarăși să se re'ntörcă, pentru interesele sale de rassă, la tradițiile ori nemțesci ori galițiene, și, de sigur, iubirea de patrie la ea rămäne totdeuna concept numai de a treia ordine, în dosul intereselor individuale și de rassă.

Cine are inimă de a se însufleți pentru Ungaria jidovită, facă-o, dar cu aceste amestecături de sentimente, iee-și rămas bun dela iubirea de patrie curat ungurescă. Pentru-că ori Țară-Ungurescă ori Țară-Jidovescă va fi pe acest pământ, dar țără de catări (adecă corcitură de jidov și ungur) nu pöte să rămână!..

Inzestrarea bisericei nöue din Câmpuri-Surduc, cu cele de lipsă.

Câmpuri-Surduc, Sept. 1898.

Onorată Redacțiune!

Pentru biserica nöură növă și de curând sfințită din Câmpuri, s'au aflat creștini buni la inimă, de au contribuit și la înfrumșetarea ei din lăuntru, încât astăđi nu numai după exterior corăspunde pe deplin unei bisurici frumöse stilului gr.-or. ci și înfășöarea ei dinlăuntru înaltă inima privitorului, și scumpa nöură lege ortodoxă devine preamărită, ăr gustul estetic al credincioșilor ei, nobilitat, înălțat.

Mē simt în cea mai plăcută poziție, când aduc, în numele credincioșilor acestei biserici, cele mai sincere mulțumiri ajütătorilor la înfrumșetarea acestei biserici, zidită în timp förte scurt, ăr când era gata cu zidirea, lipsită de podöba din lăuntru, de recuisite și haine sfinte. Ađi lipsa acăsta începe să devie tot mai mică, mulțumită evlaviei credincioșilor ei, inteligenți și popor. Iată, înșirați cu laudă, vrednicii creștini ce s'au simțit îndemnați de buna lor inimă, la înzestrarea sfintei nöstre biserici nöue, cu cele de lipsă în lăuntru ei:

La pregătirea iconelor pe tēmpla altarului ne-au ajutat, contribuind:

On. dn Șofroniu Olariu preot în Tisa și soția Marta, cu suma 20 fl. — Apoi bunii creștini din Câmpuri-Surduc: Iosif Roman, june, cu 15 fl.; Iosif Dregoi l. Gherman, cu 5 fl.; Teodor Flore, 5 fl.; Ioan Fërcaș, 5 fl.; Töder Neic, 5 fl.; Ambrosie Fërcaș a Ileni, 5 fl.; Iosif Igrē l. Andel, 5 fl.; Vasilie Igrē a Mari, 5 fl.; Iosif Igrē, 2 fl. 50 cr.; Gligor Iacob, 5 fl.; George Mih, 5 fl.; Maria Margită și Petruța Igna, 2 fl. 50 cr.; Töder Neag, 5 fl.; Dionisie Raica, 5 fl.; Alecsă Fërcaș a Ileni, 5 fl.; Iulia Herbei, 5 fl.; Toma Igrē, 5 fl.; Ivante Fërcaș, 5 fl.; Dumitru Firöndă, 5 fl.; Partenie Firöndă, 5 fl.; Serafin Fërcaș, 5 fl.; Romulus Bělaj, 5 fl.; Trailă Bělaj, 5 fl.; Ionuț Igrē, 5 fl. George Bělaj, 7 fl. 50.; Iosif Dregoi, 5 fl. 50.; Ioan Fërcaș l. Simion, 2 fl. 50 cr.; Iosif Negru, 5 fl.; Adam Igrē, 5 fl.; Petru Igrē, june, 5 fl.; Ilie Grindan, 5 fl.; Șofron Stana, 2 fl. 50 cr.; Penitza Ignă din Gurasăda, 15 fl.; Töder Igrē din Dobra, 2 fl. 50 cr.; și Podelean Ursu din A. Sălăște, 1 fl. —

Dintre töte darurile un lucru artistic și de o frumșete rară este Chivotul din sf. altar admirat de toți. Acest Chivot s'a făcut pe cheltuiala credincioșei familii lui Iosif Pētruț și fiu sei Mitru și Nicolae, cu suma de 80 fl.

Junele Iosif Roman a lăsat la pictorul Marșescu de a pregătut un prapor roșu cu 30 fl. Vrednicul și evlaviosul păstor de oi din Tisa Lăzăr Vortan a cumpărat o töcă de metal cu 40 fl. O evlaviosă femeie din loc al cărei nume, la dorința proprie „sē nu

să știe", — a cumpărat un potir ua, aurite, în preț de 30 fl. Petru Ică-deliță cu 10 fl. Nicolae Magurea și Susana din G. Dobra, o frumoasă (cu 9 fl. Iosif Dragoi un disc aurit cu 50; Mihai Petruț 1. Iosif un clopoțel (ten-tru altar cu 5 fl. Mihaiu Fărcaș pre-stol un frumos mésar cu 5 fl., Ioaj a Flórei îmbrăcăminte preotului ci — Braită Igrer a donat un frumos sti-re-oteasa Eugenia Budoiu a cumpărde-le la ușile altariului cu 25 fl. Iaida a dăruit un nou Liturghier cu 4 cr. Iosif Grindan un Apostol nou cu 75., Iosif Ignă și Nicolae Petruț 1. Io dăruit „Chiriadomion“-ul cu 12 fl.

Multe alte dăruiri avem întru biserica nouă, dăruite decâtă Onor-ș-tini cu ocaziunea sfințirii bisericeiru cari le aduc și pe calea acésta cea ul-durósă mulțumită, și cu deosebire Poi-ților dăruitori, cari au sătisfăcut apeleu verbal, contribuind prelângă celelalte jertfe și la înfrumșetarea internă a ei în chipul descris mai sus.

„Preamăreste D-ne pre cei-cese podóba casei Tale, cu Dumneșe-eu-terea Ta“.

Ioan B
pre

Organisația Anarhiști

Despre fiorósa hidră cu multe, numită anarhism, se ține în genere o organizație din cele mai bine îngră ca în împărăția lor să nu se pótă străbat o disciplină fanatisată la estrem, pune de-vărății capi ai întregii primejdióse ari, la cel mai sigur adăpost.

Ómeni ca Luccheni sunt numainele instrumente, sapa și lopata, în mánierelor mai mari, a adevărăților subminatori-ga-nisației sociale. Iar prinși aceste instin-te, faratice spun, că n'au tovarășii! De nu vor, se-și spună tovarășii.

Așa și despre Luccheni, se asta-tase, după spusele lui adecă, că n'avea tovarășii. O fíe fruntașă din Helvețnș, diarul „Suisse“ publicând de curând ar-ticlu în cauza asta, articlu ce se crecă a fost inspirat din isvor oficios, e de-ere, că Luccheni a avut tovarășii el este autorul adevărat al crimei, el e mai instrumentul comitetului ar-chist, care de mai multă vreme e la cale atentate înpotriva capetelor încnate. Omorul nici nu l'ar fi comis cu pil-șe a fost găsită, căci pe acea nici o urmă ánge n'a fost, ci arma ucigașului n'a putu de-căt un pumnal cu trei tăișuri, numit m-nal corsican, pe care cu atâtă bácie îl întrăbuințéază italianii.

Fără îndoiálă pumnalul a fost trá-vit, ca să fie cu atât mai sigur ectul. Pumnalul ucigaș nu s'a găsit, nici pu-tut fi găsit. El se află la tovarășul gașu-lui, care a privit din apropiere omoru! După comiterea omorului, se spune, că Echeni 'și-a întins repede mánă la spate, a a fu-git! Cu mișcarea acésta a întins trar-șului său pumnalul sángerós

Tovarășul ucigașului, în mijlul tu-multului a imbarcat pe vapor, și stația procsimă s'a dat jos, pentru a se urce tren, cu care se crede, că a călătorit la Ber-ear de acolo a trecut în Tirol, unde s'ar fi fánd și acum. El e „bárba tul cu bárba lbă“ despre care s'a scris, că nemijloc înainte de atentat s'a întreținut cu Lucchei!

Pentru viriliștii din comit Șbiului.

Se aduce la cunoșcința publică, cumcă comisiunea verificátóre chemă a recti-fica lista membrilor viriliști (celor mai mari contribuabili) ai comitetului muicipal, i-și va ținea ședințele în cancelaria pro-tonotarului comitatens în Sibiu în 7 și 8 Octomvrie a. c., și că în ăilele amin-tite lista menționată va fi espusă vederii pu-blice, și se pot face reclamări pentru indu-cerea întrénsa.

În sensul legii se provócă toți aceia, cari voese a profita de favórea §-lui 26. al art de lege 21. din 1886 (de a li se socoti adecă duplu contribuțiunea, preoților și celor lalți scriși acolo), ca în decursul ședințelor să-și documenteze îndreptățirea, verbal sau

în scris, căci în cazul contrariu vor remă-nea de astădată lipsiți de favorul §-lui 26.

Conspectele de dare dela perceptorat, cari servesc de basă la rectificarea listei vi-rilistilor, sunt espuse în biroul protonotariu-lui și din 27 Sept. n. până în 6 Octomvrie n. se pot face reclamări contra acelora. Lista virilistilor satorită se va afișa în 9 Octom-vrie a. c. la casa comitatului și se va es-pune vederii publice în decurs de 15 ăile în cancelaria protonotariului comitatens. Re-cursele contra ei se pot subșterne în ter-minul acelorași ăile, la comisiunea reviqétóre permanentă.

Noutăți.

În școlă după confesiune! Senatul școlar al capitalei împărătești Viena, a hotăr-rit nu de mult, ca școlarii din școlele elementare să fie separați după confesiune, fiecare confesiune formând clasă deosebită, și așa să se crească! Hotărîrea avea lipsă de aprobarea consiliului comunal. În ședința dela 28 Sept. s'a adus lucrul înainte. Jidanii și „Libe-ralii“ consiliului au pledat aspru contra propu-nerii, majoritatea însă a primit pro-punerea, având acum a se aproba încă și de ministeriu. Atunci vor fi creștinii separați, perciunații iară separați, spre a nu mai infecta acestia și pe aceia!

Consistorul din Zagrab, pentru popor. Consistorul bisericei croate din Zagrab a cumpărat pământul comunei Istvánföld din comitatul Torontal, până acum în proprie-tatea unui privat, care'l dedea poporului în aréndă pe preț scump. Pământul (11,000 de jugere) a fost împărțit în parcele între popor.

Universitatea maghiară din Pesta simplă fabrică de diplome!.. Da, așa trebuie să fie, căci ni-o spune un ăiar fórté guvernamental și fórté „patriot“ din Pesta: „Pesti Napló“. Iată anume ce cetim între al-tele în primul articolul acestei foi dela 29 Septemvrie:

„... Să nu ne amăgim înșine; starea celui dintăi așezemént cultural, e într'adevăr de plâns, căci lipsește din ea aceea, ce unui institut de știință îi dă suflet și viață! Academia de știință maghiară nu este acel local strălucit sublim al vieții spirituale în continuă dezvoltare și progres, — ci e o simplă fabrică de diplome, care numai pentru aceea e bună, că tinerii ce tind să ajun-gă anumite cariere de viață, se-și câștige aci, așa cum se pôte, cualificația formală prescrișă“....

Etc.

Esamele de oficeri în rezervă, ținute săptămána trecută în Sibiu, le-au tre-cut cu succes următorii Români: La artilerie: Cornel Mesaroș, Basil Crișan, George Dubleș, Sabin Henzel, N. Stoica, Visarion Brândușa, adecă toți Români. La vênători: Val. Moldo-van, Cornel Beșan. La reg. 31 de inf.: Vic-tor Popp, Emil Dan, Ioan Botean, Axente Lene, Danil Șerban, Iuliu Ciugudean, Nico-lau Tămaș, Pamfilie Popescu, Ioan Branga. La reg. 50 de inf.: Săbădean, Voina, Ha-rambașa și Furnică.

La Arad, au reușit la esamele de voluntari următorii Români, dela Reg. 33: Al. Domșa, Aurel Crișan, Tr. Marcu, Corio-lan Miron și Valeriu Nicórá.

Urcarea salariilor oficerilor. „Frem-denblatt“ confirmă scirea, că în ministeriul de răsboi s'a lucrat un proiect pentru urcarea sala-riilor oficerilor. Salarul unui căpitan se va urca dela 1200 la 1500 fl., ér al unui locotenent colonel dela 2100 la 3000 fl. Proporțional se vor urca și salariile celorlalți oficeri. —

Ondurman — oraș universal. E așa de scurtă vremea decâtă Englezi au pus stă-pânire pe orașul Ondurman, pe termii Nilului, și deja vor să facă dintrînsul oraș mare, modern, universal. Pe termii superbu-lui Nil s'au pus deja pe lucru intensiv, să edifice și să deschidă casine splendide, hotel-e, teatre, sale de Concert, scălăi, casarme și alte așezeminte mari, de cari nu pote fi lip-sit un oraș mare. Așa, că ori-cine va trece pe acolo, să admire îndată superioritatea acestui oraș modernisat față de cel din jur de sine, și să recunóscă în strălucirea lui domnia bogatei și înaintatei națiuni engleze.

Notiță Literară.

Din „Fóia Pedagogică“, publicațiunea atât de valorósă și pentru învățatori de ne-tăgăduit folos, ce continuă a apare sub di-recțiunea d-lui prof. Dr. D. P. Barcian, cu colaborarea dlor D. Comșa, Dr. Sp an și Dr. Stroia, — a apărut Nr. 18. din 1898, eu cuprinsul:

† Imperătésa și regina Elisabeta. — Simțul colegialității nóstre, de Iuliu Vuia. — Din literatura școlară, dare de sémă asu-pra opului: Metodica gramaticiei, aritmeticeii și geometriei din cl. III. și IV a de Costescu, Dima, Gregorescu, și Popescu, institutori în București, de Dr. P. Șpan. — Informa-țiuni. — Corespondență.

„Enciclopedia Română“ — publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii“ după-cum s'e stie, a prezentat în adunarea generală a Asociațiunii, în Beiuș, tomul său I. Redacțiunea a început deja lucrările pentru tomul II și va publica încă în decursul lui Octobre fasc. 11. în care se va termina litera C. și se vor începe articolele cu inițiala D. Publicarea fasciculelor se va face pe viitor în intervaluri cât mai scurte, astfel ca opul întreg să se pótă termina încă în anul 1900. Rămâne numai ca și abonații publicațiunii să se achite pe viitor cu mai mare punctualitate de angajamentele lor, deóre-ce până acum 76% ale abonamentelor nu au fost achitate punctual la terminul stabilit în condițiunile de prenumarare. Abonații sunt rugați și pe acéstă cale a contribui la asigurarea succe-sului acestei frumoșe întreprinderi, prin achitarea ratelor restante. Scórțele, cari pentru prețul de fl. 1. — (resp. frci 2.50) se trimit abonaților franco și recomandnt, sunt lucrate cu mult gust și eleganță, astfel că „Enciclo-pedia“ și după exteriorul ei va fi o decóre pentru ori-ce bibliotecă. Comandele se adre-séză la editorul W. Krafft în Sibiu. Prețul unui tom face fl. 10. compactat fl. 11.60.

Pentru economii nostri.

Încunostiințăm pe economii nostri, că înaltul minister r. u. de agricultură dto 25 Iunie a. c. nr. 42.128, a numit de profesori-specialisti ambulanți pe Czeplédi Tivadar cu locuința în Kaposvár, pentru specialitatea lăptăritului; pe Monyi Károly cu locui-nța în Nyiregyháza, pentru însoțiri; pe Csérer Lajos cu locuința în Liptó-Szent-Mik-lós pentru cultura cânepii.

Chemarea acestor profesori ambulanți este, a da ori-cui li-se vor adresa, și în mod gratuit, înviațiuni în specia-litatea respectivă, a-și da în diferite ches-tiuni și la diferite întrebări opinia lor, a că-lători eventual la fața locului, unde înpreună cu proprietarii vor lucra pentru introducerea îmbunătățirilor, ce le cred de lipsă.

Ținem să atragem luarea aminte a eco-nomilor nostri asupra acestei dispozițiuni mi-nisteriale.

Comitetul central al „Reun. rom. de agricultură din com. Sibiu“.

Dem. Comșa
preș.

V. Tordășianu
secr.

PARTEA LITERARĂ.

Proverbele populare.

— Însămnătatea lor —

Disertație ținută în Apoldul-romănesc la adunarea Des-părțeméntului V. (Seliște) al „Asociațiunii“, în Maiu c.

de preotul
Ioachim Muntean.

(Urmare)

Cine dă îndărăt cu starea „Ajunge dela móră la răsniță“, ori „din Vlădică popă“.

Dela omul sărac nici sfatul bun nu e primit. „Popa cu opinci încălțat de puțin i e ascultat“.

Unor ómenile place, să dea sfat la alții, pe când chiar ei ar avea lipsă de el. „Al-tora le dă povață, iar pe sine nu se nvață“.

Celor-ce își dau în petec arătându-se mai mult decât sunt, li se ăice: „Ori te pórta cum 'ți-e vorba, ori vorbește cum 'ți e portul“.

Dela străini Românul n'asteaptă nici o mângăere, știind că „mila dela străine ca umbra dela spin“ și că „Cine-i de năcăz

e și de ris“. Iar dacă'l întrebi, că lui milă-i e de cutare om, cu care trăește în dușmă-nie, îți răspunde în poezie: „Milă, zeu milă ca țiganului de pilă“ ori „De drag ce-mi e, l'asi băga de p ăr în sîn.“

El nu face niménui reu așa numai de flori de măr ori din bun senin, ținând la zi-cala: „Ce ție nu-ți place, altuia nu face“ și temându-se, că „cine sapă grópa altuia, cade el întâiu în ea“. Dar când altu-i face rău — Românul „ține minte“ și 'și-gândește în sine: „Va veni apă și la móră mea“ și atunci — „Cu ce măsură măsuri, cu aceea ți-se va înapoia“, și dacă pôte 'i-o dă încă „cu vêrf și îndesată“.

El știe, că țara e a lui, e convins de statornicia ce o are pe acest pământ; ear celelalte neamuri în ochii lui sunt numai nișce venetici, cari cum vin așa se duc: „Apa trece, petrite rămân.“ O știe și aceea, că el nu stă singur în lume, ci are frați în tóte părțile, de-un sânge și o limbă cu el; de aceea zice cu un fel de mândrie: „Român ici, Român colea, Român pretutindenea“.

Dacă se trudește cineva de-a giaba și n'o pôte scóte la cale, vorbește câte verzi și uscate, ori e ține a lui tot una și aceea, zi-cem că „Duce apă cu ciuru“ — „bate apa în piudă“ ori „îmblățește paie góle“.

Despre cel-ce nu știe tãrgui, se zice, că „Cumpără dela faur cărbuni“.

Trecut prin școlă suferinței, Românul s'a dedat să fie resignat în tóte. A peți o fată mai de neam ca tine, ți-se spune îndat-ă: „Ho frate, aceea nu-i de nasu têu“. A pofti un lucru cu greu de ajuns, ți-se zice: „Puneți pofta'n cuiu“. În ast-fel de împe-jurări stai locului și 'ți-gândești: „Cine pôte, óse róde, cine nu, nici carnea n'o pôte mânca“. Apoi zici glumind: „Dă Dómn-e, cui ai mai dat; că de-i da cui n'ai mai dat, s'o mira ce l'o aflat!“ Că „omul bogat sare ca iepurele unde vrea“, pe când bietul sărac e „lipit pământului“. De aceea se întâmplă adeseori, că „Bogatul greșeste, și săracul cere iertăciune!“ Dar la urma urmelor îi vine rëndul și bogatului — atunci pentru el îi „scurtă în codă“ — că dór nu înzădar o zis cine-o zis: „Greu îi este săracului de-a trăi, ear bogatul de-a muri.“

(Va urma.)

VARIETĂȚI

Gropițe în obraji. O atribuițiune mult cântată și prețuită a frumșei sunt gropițele în obraji, cari, când fericita lor stăpână ríde, se arată, mărindu-i frumșea și farmecul. Câte inimii de tinere copile nu oftéză „nenorocite“ că ele n'au gropițe în obraji. Că de ar avea ar fi și mai frumoșe!.. Ei bine, de acum să nu mai ofteze nici una, căci veste îmbucur-óre vine pentru tóte! Un gavalier polon a descoperit un mijloc, prin care fie-care femeie pôte avea gropițe în obraji, chiar și o duzină nu numai una, dóuș! Descoperirea ar fi stând într'aceea, că se așază pe obraz un fel de mască făcută nu din hârtie ci din lemn. Pe partea din lăuntru ale masei, se află niște umflături lungărețe și nișel ascuțit. Durmind vre-o câteva nopți cu acéstă mască pe obraji, dormitóre se trezesc cu niște gropițe în obraji de numai ca ele.

Medicul păcălit. Doi Englezi, buni prieteni, se aflau în ceva călătorie de studiu prin Francia. Unul s'a bolnăvit de mórte pe neașteptate. Celalalt a chemat îndată un medic. Dar medicul se vedea că nu prea are tragere de inimă să se apuce de tratarea bolnavului, de témă că n'o să capete nimic. Prietenul bolnavului dând cu socotéla ce-l face pe doctor așa fără voe, scóse o hârtie de 100 franci și arătându-o medicului, ăise: — Domnule Doctor, acesta va fi ono-rarul d-vóstre, ori de omorîți, ori de vinde-cați pe bolnav!

S'a întemplat că bolnavul a murit în curënd. Medicul își ecreea honorarul.

— L'ai vindecat? întrebă englesul ră-mas în viață.

— Nu.

— L'ai omorît?

— Dómn-e feresce, domnul meu! răs-punse medicul speriat.

— Atunci cu D-șeu! — ăise englesul, căci nu ți-s dator cu nimic.

Posta redacțiunii.

Dlui I. B. în C. s. Publicăm fără îndoiálă. Și celelalte vor urma. Uneori vrënd-nevrënd, trebuie să întârziem.

Dlui I. C. în Buc. După tratatul present dela „Partea Literară“, va urma continuarea studului dorit și sperăm să nu se mai intrerupă până la sfr-șit. Mai încolo celelalte, de cari de tóte ne bucurăm.

Mătase de bal 45 cr.

până la 14.65 de metru — precum și mătase Henneberg neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — ni cele mai moderne țesături, colori și desigur. Să expediez la particulari franco și liber de vamă. Mustre cu înlocuirea poștei. Fabricile de mătase G. Henneberg (lif. de curte ces și reg. Zürich. [10] 2

Nr. 462/898.

[177] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la nou înființându școlă din comuna Bicău lângă Branișca, protopresbiteratul Iliei, se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) în bani gata din repartitie în popor suma de 138 fl.; b) în naturale dela 69 familii câte 20 litri cucuruz à 1 fl. suma 69 fl.; c) lemne 3 orgii — 30 fl., din care se se încăldească și școlă; d) venitul cantoral socotit în bani 13 fl.; e) cuartir cu unele edificii economice și grădină de legumi — 50 fl., care toate la oalte fac 300 fl.

Învățătorul, care va ocupa acest post, e datoriu a ține strună și a cânta cu copii în biserică.

Reflectanții la acest post au a se prezenta până la alegere în comună, pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea școlii și modul de plătire al salariului; și a-și înainta suplicile concursuale instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Ilia, la 2 Septembrie 1898.
Oficiul protopresbiteral gr. or. al Iliei, în conțelegere cu comitetul parochial.

Avram P. Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 358/898

[178] 2—3

CONCURS

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători, din comunele mai jos însemnate, din protopresbiteratul Orăștiei, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegr. Român.”

1. Vaidei, un post de învățător cu salariul anual de 300 fl. v. a., plătit din alodiul comunal, cuartir și lemnele necesari pentru încălzit.

2. Romoșel, un post de învățător cu salariu anual de 300 fl. v. a. plătit din cassa bisericeii, cuartir și 4 stângini de lemne pentru încălzit.

Doritorii de a ocupa la vre-unul din aceste posturi, au ași așterne cererile concursuale, instruite în sensul legilor din vigore, subsemnatului protopresbiteral, în termenul deschis, fiind obligați a cânta și în strună, eventual în cor, Dumineca și în sărbători, la bisericile respectivelor comune, unde au concurat și vor fi aleși.

Oficiul protopresbiteral rom gr. or. al Orăștiei în conțelegere cu comitetele parochiale.

Orăștie, 31 August 1898.

Vasiliu Domșa,
protopresbiter.

Nr. 409—898

[179] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de al doilea învățătoriu la școlă din Stena se scrie și publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia „Telegr. rom.”

Emolumente:

1) Salariu anual de 300 fl. v. a., din care 250 fl. dela popor prin repartitiune, 50 fl. ca ajutoriu dela Venerabil Consistoriu.

2) Cuartir în edificiul școlii, și 3 stângini lemne de foc.

Alesul va fi îndatorat a ține strună în biserică și a cânta cu copii de școlă în decursul sf. liturgii Dumineca și sărbătore.

Dela concurenți se așteaptă, ca se se prezenteze în vre-o Duminecă ori sărbătore la biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântările bisericesti.

Cohalm, 3 Septembrie 1898.

Oficiul protopop. gr. or. al Cohalmului în conțelegere cu respectivul comitet parochial.

Nicolau D. Mircea
prot.

Nr. 132—898

[176] 3—3

CONCURS.

Pe baza deciziei comitetului parochial a comunei bisericesti Lăpuș, în protopresbiteratul Câmpenilor, și a aprobării Venerabilului Consistoriu arhidiecesan se scrie de nou concurs pentru ocuparea postului de capelan în această comună bisericescă cu termen de 30 zile dela prima publicare oficială.

Emolumentele sunt jumătate din venitele stolare parochiale în sumă 426 fl 50 cr. v. a., despre cari se pot trage informațiuni dela organele parochiale.

Doritorii de a ocupa acest post, se trimită cererile lor concursuale cu documentele recerute de legile din vigore până la termenul convenit subscrisului oficiu.

Comitetul parochial în conțelegere cu oficiul protopresbiteral gr. or. al Câmpenilor.

Câmpeni, 24 August, 1898.

Romul Furdai
protopresb.

Din ori-ce librărie se poate procura scrierea premiată a consilier. în med. Dr. Müller, apărută în a 30-a edițiune despre

sistemul nervos
și
sexual turburat.

Expediție franco pentru 60 cr.
în mărci postale.

Curt Röber,
[5] 34—49 Braunschweig.

Au apărut:

Juvenilia
Proză și versuri

de
Sextil Pușcaru
à 80 cr.

Iulian Devale

Epigrame

Prețul 50 cr.

Se pot procura dela Librăria
archidiecesană, Sibiu.

In Tipografia Archidiecesană au apărut

Treptele formale

ale

învățământului

de

Dr. Petru Șpan.

Prețul 80 cr.

Se pot procura din

Librăria tipografiei archidiecesane
Sibiu.

Pentru a înlesni și celor mai copii de școlă procurarea de cărți didactice, ne-am a reduce prețurile la următoarele manuale:

Abecdar pentru școlile pop. rom. de Z. Bgat dela fl. —.24 la fl. —.20	
Aritmetica de V. Roman leg.	„ „ —.08
Carte de citire I. de Z. Boiu, leg.	dela fl. —.40 „ „ —.30
II. „ „ de Z. Boiu	„ „ —.32 „ „ —.25
Elemente de geografie de Z. Boiu	„ „ —.30 „ „ —.15
Geografia de V. Roman	„ „ —.08
Istoria naturii și fizica de Z. Boiu	dela fl. —.30 „ „ —.15
„ patriotică de Z. Boiu	„ „ —.30 „ „ —.12

Librăria Tipografiei archidiecesane, Sibiu.

În Tipografia archidiecesană Sibiu a apărut și aceasta o broșură intitulată

DOTAȚIUNE CLERULUI.

Reflexiuni asupra proiectului lege despre întregirea
venitelor pasci
de

ILIE DINUȘENI.

Broșura se estinde pe 147 paginare următorul cuprins:

Un studiu asupra proiectule lege mai sus numit, care s'a publicat în mai mulțimeri ai „Telegrafului Român” din anul acesta. Meml dela 1850 al episcopului, mai târziu metropolitului

ANDREIU baron ȘAGUNA,

asupra dotațiunii clerului; apoi proiectul de lege despre întregirea emolumentelor preoțești în urmă interesanta motivare, cu care ministrul cult și instrucțiunii publice a prezentat dietei acel proiect, pe care diarele române au publicat-o numai în scurte erpte.

Fiind chestiunea dotațiunii clerului actuală, credem, că autorul acestei broșure a făcut un bun serviciu biserecei române, dând ocaziune cleui a cunoșce cât mai de aproape numitul proiect care vesce atât de deapropo sörtea lui. Este în interesul băcei că proiectul se fie cunoscut în cercuri cât mai largie aceea o recomandăm mai ales atențiunii clerului nost precum și a acelora, cari se interesează de mersul afailor noastre bisericesti.

Prețul 1 cor.

Se poate procura din

Librăria Tipografiei archidiecesane, Sibiu.

In Librăria Tipografiei Archidiecesane, Sibiu se află spre vëndare diferite icône upă cultul oriental precum:

Mărima:	39/50 cm.		47/60 cm.		51/60 cm.		58/79 cm.		63/100 cm.	
	simplu	fin	simplu	fin	simplu	fin	simplu	fin	simplu	fin
Sf. Nicolae	fl. 5 —	cr. 6 —	fl. 10 50	cr. 15 16	fl. 10 25	cr. 20 —	fl. 11 —	cr. 28 —	fl. 12 —	cr. 30 —
Sf. George, călare	6 —	6 60	11 50	15 15	11 50	22 —	12 —	30 —	11 —	28 —
Sf. Dumitru	5 —	6 —	10 50	15 16	10 25	20 —	11 —	28 —	12 —	30 —
Botezul Domnului	6 —	6 60	11 25	15 18	11 50	22 —	12 —	28 —	13 —	30 —
Sf. Treime	6 50	7 —	12 —	15 18	11 50	22 —	13 —	30 —	12 —	30 —
Maica Domnului	6 —	6 60	11 50	15 18	11 50	22 —	12 —	30 —	13 —	30 —
Ilie în carul de foc	6 50	7 50	13 —	8 —	20 —	12 —	23 —	14 —	33 —	36 —
Nascerea Domnului	6 —	7 50	14 —	9 —	22 —	14 —	28 —	15 —	36 —	36 —
Adormirea Maicii Domnului	7 —	8 —	14 —	9 —	22 —	14 —	28 —	15 —	36 —	32 —
Învieria lui Christos	6 50	7 —	14 —	8 —	21 —	13 —	28 —	15 —	30 —	30 —
Bunavestire	5 50	6 —	12 —	7 50	16 —	13 —	24 —	13 —	28 —	28 —
Ion în pustie	5 —	6 —	10 —	6 —	16 —	10 —	21 —	13 —	28 —	42 —
Mormântul Domnului	—	—	—	15 —	27 —	18 —	36 —	21 —	42 —	34 —
Fuga la Egipt	6 50	8 —	12 50	9 —	22 —	12 50	30 —	15 —	34 —	—